

Bilaga 1. Analysstrategi och bastabeller

Analyssteg

Beskrivningen i faktabladet baseras på ett antal steg och utgångspunkter som sammanfattas nedan:

- Identifiering av de mest 25 uthämtade läkemedelsgrupperna på ATC nivå 4 fördelat per åldersgrupp och kön (se tabellerna nedan).
- Identifiering av ett antal läkemedelsgrupper som av medicinska skäl kan förväntas ha påverkats av pandemin.
- Genomgång av samtliga läkemedelsgrupperna för att identifiera ev. skillnader i uthämningsmönster utifrån tidsperspektiv, ålder, kön och socioekonomi (utbildningsnivå).
- Jämförelser har gjorts utifrån uthämtning av läkemedel under motsvarande period under de senaste tre åren i de flesta fall, ibland med 2019 som referens år.
- Urvalet av grafer är baserat på grupper av läkemedel där
 - 1) förändringar noterades i bastabellerna
 - 2) förändringar noterades den fördjupade genomgången,
 - 3) grupper läkemedel där det har funnits skäl att förvänta sig påverkan.
- Kommentarer baserade på sedan tidigare identifierade riskfaktorer för Covid-19, som exempelvis högt blodtryck, astma mm, inklusive oro för ökad psykisk ohälsa till följd av pandemin.

Tabeller

Nedan presenterar de tabeller som utgjort basen för vidare analys i faktabladet. Tabellerna visar de 25 vanligaste läkemedelsgrupper för åren 2017, 2018, 2019 och 2020. Tabellerna är uppdelade efter kön och ålder (0-17 år, 18-69 år, respektive över 70).

Tabell 1. Pojkar 0-17 år. Antal personer som hämtat ut läkemedel inom respektive läkemedelsgrupp Januari-t.om juni för respektive år. Procentuell förändring jämfört med tidigare år.

ATC	Läkemedel	2017	2018	2019	2020
R06A	Antihistaminer för systemiskt bruk	65 392	76 831 (17 %)	81 395 (6 %)	81 928 (1%)
R03A	Andrenergika, inhalationer	59 231	63 474 (7 %)	64 502 (2%)	67 261 (4%)
D02A	Hudskyddande och uppmjukande medel	46 723	53 968 (16%)	59 197 (10%)	63 479 (7%)
J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	84 923	83 245 (-2%)	78 063 (-6%)	51 819 (-34%)
R03B	Övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar, inhalationer	43 584	46 290 (6%)	47 175 (2%)	50 550 (7%)
D07A	Kortikosteroider	35 541	38 902 (9%)	40 351 (4%)	41 783 (4%)
A06A	Medel vid förstoppning	24 926	27 792 (11%)	33 476 (20%)	35 134 (5%)
R01A	Avsvällande och övriga medel för lokal behandling vid nässjukdomar	23 023	28 579 (24%)	31 124 (9%)	32 930 (6%)
N06B	Psykostimulantia, medel vid ADHD och nootropika	26 109	27 156 (4%)	28 949 (7%)	31 347 (8%)
N05C	Sömnmedel och lugnande medel	15 558	19 530 (26%)	23 163 (19%)	27 161 (17%)
S01G	Avsvällande medel och anti-allergika	16 231	20 978 (29%)	21 489 (2%)	23 240 (8%)
R03D	Övriga systemiska medel för obstruktiva	10 229	10 836 (6%)	11 572 (7%)	11 758 (2%)
S03C	Kortikosteroider i kombination med antiinfektiva medel	11 759	13 322 (13%)	13 809 (4%)	11 213 (-19%)
P02C	Medel mot nematoder	1 343	1 448 (8%)	69 73 (382%)	10 170 (46%)
H02A	Kortikosteroider för systemiskt bruk	11 873	10 626 (-11%)	11 577 (9%)	9 853 (-15%)
S01A	Antiinfektiva medel	13 939	14 896 (7%)	13 693 (-8%)	8 772 (-36%)
D01A	Svampmedel för utvärtes bruk	6 621	7 603 (15%)	7 552 (-1%)	8 285 (10%)
N06A	Antidepressiva medel	5 028	5 615 (12%)	6 318 (13%)	6 696 (6%)
N02B	Övriga analgetika och anti-poetiska	5 955	6 067 (2%)	6 448 (6%)	6 366 (-1%)
A02B	Medel vid magsår och gastroesofageal refluxsjukdom	5 413	5 912 (9%)	6 274 (6%)	6 181 (-1%)
D10A	Medel mot akne för utvärtes bruk	4 287	4 631 (8%)	5 037 (9%)	5 057 (0%)
N05B	Lugnande medel, ataraktika	5 218	5 325 (2%)	5 191 (-3%)	4 785 (-8%)
H01B	Hypofysbaklobens hormoner	4 805	4 832 (1%)	4 908 (2%)	4 697 (-4%)
M01A	Icke-steroida antiinflammatoriska/antireumatiska medel, NSAID	6 080	6 275 (3%)	6 121 (-2%)	4 632 (-24%)
J01F	Makrolider, linkosamider och streptograminer	7 450	6 951 (-7%)	6 442 (-7%)	4 108 (-36%)

Tabell 2. Flickor 0-17 år. Antal personer som hämtat ut läkemedel inom respektive läkemedelsgrupp under januari-t.o.m juni för respektive år. Procentuell förändring jämfört med tidigare år.

ATC	Läkemedel	2017	2018	2019	2020
R06A	Antihistaminer för systemiskt bruk	49 396	57 539 (16%)	61 248 (6%)	60 707 (-1%)
D02A	Hudskyddande och uppmjukande medel	42 677	49 608 (16%)	54 546 (10%)	59 484 (9%)
J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	81 472	80 361 (-1%)	76 075 (-5%)	52 387 (-31%)
R03A	Andrenergika, inhalationer	41 410	44 636 (8%)	45 537 (2%)	47 475 (4%)
A06A	Medel vid förstoppning	29 511	33 225 (13%)	40 044 (21%)	42 906 (7%)
D07A	Kortikosteroider	31 485	34 833 (11%)	35 859 (3%)	38 195 (7%)
R03B	Övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar, inhalationer	28 122	30 125 (7%)	31 307 (4%)	33 387 (7%)
R01A	Avsvällande och övriga medel för lokal behandling vid nässjukdomar	15 523	18 509 (19%)	20 579 (11%)	20 743 (1%)
N05C	Sömnmedel och lugnande medel	11 150	13 754 (23%)	16 556 (20%)	19 477 (18%)
P02C	Medel mot nematoder	2 007	2 216 (10%)	10 246 (362%)	14 740 (44%)
S01G	Avsvällande medel och anti-allergika	10 501	13 063 (24%)	13 406 (3%)	14 387 (7%)
N06B	Psykostimulantia, medel vid ADHD och nootropika	10 247	10 801 (5%)	11 985 (11%)	13 269 (11%)
N06A	Antidepressiva medel	7 960	8 600 (8%)	9 881 (15%)	10 677 (8%)
S03C	Kortikosteroider i kombination med antiinfektiva medel	10 685	12 095 (13%)	12 341 (2%)	10 398 (-16%)
D01A	Svampmedel för utvärtes bruk	7 207	8 141 (13%)	8 011 (-2%)	8 605 (7%)
D10A	Medel mot akne för utvärtes bruk	6 191	6 758 (9%)	7 746 (15%)	8 193 (6%)
M01A	Icke-steroida antiinflammatoriska/antireumatiska medel, NSAID	9 235	9 638 (4%)	9 551 (-1%)	8 000 (-16%)
R03D	Övriga systemiska medel för obstruktiva lungsjukdomar	6 693	6 987 (4%)	7 315 (5%)	7 464 (2%)
A02B	Medel vid magsår och gastroesofageal refluxsjukdom	6 818	6 940 (2%)	7 393 (7%)	7 442 (1%)
S01A	Antiinfektiva medel	11 907	12 432 (4%)	11 632 (-6%)	7 394 (-36%)
N02B	Övriga analgetika och antipyretika	6 573	6 629 (1%)	6 938 (5%)	6 968 (0%)
H02A	Kortikosteroider för systemiskt bruk	8 896	7 748 (-13%)	8 458 (9%)	6 861 (-19%)
N05B	Lugnande medel, ataraktika	6 583	6 266 (-5%)	6 517 (4%)	6 205 (-5%)
J01X	Övriga antibakteriella medel	5 619	5 345 (-5%)	5 980 (12%)	5 904 (-1%)
J01F	Makrolider, linkosamider och streptograminer	6 724	6 341 (-6%)	6 107 (-4%)	4 037 (-34%)

Tabell 3. Män 18-69 år. Antal personer som hämtat ut läkemedel inom respektive läkemedelsgrupp under januari-f.om juni för respektive år. Procentuell förändring jämfört med tidigare år.

ATC	Läkemedel	2017	2018	2019	2020
C10A	Medel som påverkar serumlipidnivåerna	234 597	237 765 (1%)	241 291 (1%)	246 971 (2%)
N06A	Antidepressiva medel	202 847	207 373 (2%)	215 684 (4%)	222 525 (3%)
C08C	Kalciumantagonister med övervägande kärlselektiv effekt	172 863	177 342 (3%)	184 047 (4%)	193 708 (5%)
C07A	Beta-receptorblockerande medel	194 876	191 296 (-2%)	188 550 (-1%)	186 071 (-1%)
M01A	Icke-steroida antiinflammatoriska/antireumatiska medel, NSAID	198 186	189 353 (-4%)	184 989 (-2%)	175 226 (-5%)
B01A	Antikoagulantia	179 416	176 504 (-2%)	174 006 (-1%)	173 889 (0%)
N02B	Övriga analgetika och antipyretika	181 692	171 511 (-6%)	165 530 (-3%)	170 154 (3%)
A02B	Medel vid magsår och gastroesofageal refluxsjukdom	163 481	161 713 (-1%)	164 216 (2%)	166 259 (1%)
R06A	Antihistaminer för systemiskt bruk	135 220	145 317 (7%)	157 535 (8%)	164 372 (4%)
C09C	Angiotensin II receptorblockerare – ARBs	128 816	136 398 (6%)	146 891 (8%)	158 534 (8%)
R03A	Andrenergika, inhalationer	124 048	133 392 (8%)	137 179 (3%)	157 427 (15%)
C09A	ACE-hämmare	156 429	151 987 (-3%)	148 787 (-2%)	145 033 (-3%)
N05C	Sömnmedel och lugnande medel	135 742	135 315 (0%)	133 722 (-1%)	139 836 (5%)
A10B	Blodglukossänkande medel, exkl. insulin	107 169	112 632 (5%)	117 695 (4%)	122 524 (4%)
J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	148 810	146 383 (-2%)	139 425 (-5%)	119 895 (-14%)
N02A	Opioider	137 045	131 936 (-4%)	128 001 (-3%)	116 449 (-9%)
R01A	Avsvällande och övriga medel för lokal behandling vid nässjukdomar	89 497	94 504 (6%)	100 820 (7%)	97 673 (-3%)
D07A	Kortikosteroider	91 181	91 209 (0%)	90 371 (-1%)	92 762 (3%)
N05B	Lugnande medel, ataraktika	86 934	84 215 (-3%)	83 093 (-1%)	80 170 (-4%)
R03B	Övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar, inhalationer	61 841	64 186 (4%)	64 562 (1%)	71 070 (10%)
A06A	Medel vid förstoppning	68 954	70 043 (2%)	72 151 (3%)	69 837 (-3%)
B03B	Vitamin B12 och folsyra	69 924	70 883 (1%)	71 415 (1%)	69 577 (-3%)
H02A	Kortikosteroider för systemiskt bruk	72 180	71 565 (-1%)	73 730 (3%)	67 410 (-9%)
N03A	Antiepileptika	62 683	63 881 (2%)	65 043 (2%)	66 814 (3%)
A10A	Insuliner och analoger	61 364	60 405 (-2%)	59 781 (-1%)	58 516 (-2%)

Tabell 4. Kvinnor 18-69 år. Antal personer som hämtat ut läkemedel inom respektive läkemedelsgrupp under januari-t.o.m juni för respektive år. Procentuell förändring jämfört med tidigare år.

ATC	Läkemedel	2017	2018	2019	2020
N06A	Antidepressiva medel	381 691	388 470 (2%)	404 496 (4%)	414 237 (2%)
N02B	Övriga analgetika och anti-pyretika	302 469	286 621 (-5%)	269 989 (-6%)	279 128 (3%)
R06A	Antihistaminer för systemiskt bruk	213 462	226 995 (6%)	245 602 (8%)	262 163 (7%)
M01A	Icke-steroida antiinflammatoriska/antireumatiska medel, NSAID	264 174	254 970 (-3%)	251 651 (-1%)	240 461 (-4%)
R03A	Andrenergika, inhalationer	177 943	187 117 (5%)	190 756 (2%)	234 223 (23%)
A02B	Medel vid magsår och gastroesofageal refluxsjukdom	229 328	224 137 (-2%)	225 966 (1%)	228 389 (1%)
H03A	Tyreoidapreparat	215 307	217 669 (1%)	220 387 (1%)	222 406 (1%)
N05C	Sömnmedel och lugnande medel	220 779	218 105 (-1%)	213 772 (-2%)	221 081 (3%)
J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	251 139	246 963 (-2%)	237 340 (-4%)	209 293 (-12%)
C07A	Beta-receptorblockerande medel	174 812	170 946 (-2%)	168 225 (-2%)	167 566 (0%)
C10A	Medel som påverkar serumlipidnivåerna	148 437	149 584 (1%)	151 023 (1%)	154 424 (2%)
N02A	Opioider	174 287	168 440 (-3%)	164 699 (-2%)	148 459 (-10%)
N05B	Lugnande medel, ataraktika	148 652	145 478 (-2%)	144 752 (0%)	141 547 (-2%)
B03B	Vitamin B12 och folsyra	137 314	138 009 (1%)	139 418 (1%)	134 876 (-3%)
C09C	Angiotensin II receptorblockerare – ARBs	108 124	114 001 (5%)	121 561 (7%)	130 375 (7%)
R01A	Avsvällande och övriga medel för lokal behandling vid nässjukdomar	119 330	123 638 (4%)	131 792 (7%)	129 337 (-2%)
C08C	Kalciumantagonister med övervägande kärlektiv effekt	114 608	117 171 (2%)	122 132 (4%)	129 245 (6%)
D07A	Kortikosteroider	119 417	119 949 (0%)	119 006 (-1%)	123 684 (4%)
R03B	Övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar, inhalationer	95 872	96 752 (1%)	97 317 (1%)	115 175 (18%)
A06A	Medel vid förstoppning	106 797	108 439 (2%)	112 353 (4%)	109 482 (-3%)
B01A	Antikoagulantia	111 223	109 486 (-2%)	106 615 (-3%)	107 566 (1%)
H02A	Kortikosteroider för systemiskt bruk	107 654	103 812 (-4%)	106 922 (3%)	99 194 (-7%)
C09A	ACE-hämmare	95 992	93 682 (-2%)	91 683 (-2%)	89 674 (-2%)
N03A	Antiepileptika	78 832	81 971 (4%)	84 747 (3%)	87 294 (3%)
D02A	Hudskyddande och uppmjukande medel	77 552	79 230 (2%)	81 400 (3%)	85 189 (5%)

Tabell 5. Män 70 år och äldre. Antal personer som hämtat ut läkemedel inom respektive läkemedelsgrupp under januari-t.o.m juni för respektive år. Procentuell förändring jämfört med tidigare år.

ATC	Läkemedel	2017	2018	2019	2020
B01A	Antikoagulantia	319 408	327 916 (3%)	336 517 (3%)	345 336 (3%)
C10A	Medel som påverkar serumlipidnivåerna	258 115	273 683 (6%)	288 740 (6%)	304 024 (5%)
C07A	Beta-receptorblockerande medel	245 533	252 535 (3%)	259 236 (3%)	264 525 (2%)
C08C	Kalciumantagonister med övervägande kärlselektiv effekt	168 169	177 656 (6%)	187 546 (6%)	197 488 (5%)
N02B	Övriga analgetika och anti-pyretika	141 771	141 314 (0%)	143 383 (1%)	150 977 (5%)
C09A	ACE-hämmare	145 173	146 884 (1%)	147 841 (1%)	147 581 (0%)
C09C	Angiotensin II receptorblockerare – ARBs	112 567	123 167 (9%)	135 027 (10%)	146 205 (8%)
A02B	Medel vid magsår och gastroesofageal refluxsjukdom	126 633	131 909 (4%)	137 848 (5%)	144 608 (5%)
G04C	Medel vid benign prostatahyperplasi	108 877	116 005 (7%)	122 769 (6%)	128 018 (4%)
B03B	Vitamin B12 och folsyra	112 543	118 335 (5%)	123 759 (5%)	123 943 (0%)
A10B	Blodglukossänkande medel, exkl. insuliner	86 552	955 23 (10%)	104 782 (10%)	113 157 (8%)
N05C	Sömnmedel och lugnande medel	89 047	88 820 (0%)	86 015 (-3%)	88 473 (3%)
A06A	Medel vid förstoppning	80 119	83 021 (4%)	86 228 (4%)	85 456 (-1%)
C03C	Loop-diuretika	83 212	82 897 (0%)	83 002 (0%)	82 631 (0%)
N06A	Antidepressiva medel	70 506	74 402 (6%)	78 419 (5%)	81 488 (4%)
N02A	Opioider	66 890	67 793 (1%)	69 847 (3%)	66 305 (-5%)
R03A	Andrenergika, inhalationer	54 305	57 048 (5%)	59 753 (5%)	64 024 (7%)
D02A	Hudskyddande och uppmjukande medel	52 368	55 937 (7%)	59 148 (6%)	61 801 (4%)
S01E	Medel vid glaukom samt miotika	49 483	51 221 (4%)	53 026 (4%)	54 336 (2%)
C09D	Angiotensin II receptorblockerare – ARBs, kombinationer	42 704	46 483 (9%)	49 754 (7%)	52 865 (6%)
H02A	Kortikosteroider för systemiskt bruk	50 105	51 126 (2%)	53 369 (4%)	51 897 (-3%)
J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	55 210	57 168 (4%)	56 403 (-1%)	51 265 (-9%)
A10A	Insuliner och analoger	46 812	47 842 (2%)	48 723 (2%)	48 925 (0%)
D07A	Kortikosteroider	46 386	47 321 (2%)	47 245 (0%)	47 026 (0%)
C01D	Käravidgande medel vid hjärtsjukdomar	48 108	48 168 (0%)	46 355 (-4%)	44 488 (-4%)

Tabell 6. Kvinnor 70 år och äldre. Antal personer som hämtat ut läkemedel inom respektive läkemedelsgrupp under januari-t.o.m juni för respektive år. Procentuell förändring jämfört med tidigare år.

ATC	Läkemedelsgrupp	2017	2018	2019	2020
B01A	Antikoagulantia	293 475	296 905 (1%)	300 269 (1%)	303 352 (1%)
C07A	Beta-receptorblockerande medel	288 065	293 896 (2%)	298 281 (1%)	301 603 (1%)
N02B	Övriga analgetika och antipyretika	268 577	266 682 (-1%)	266 471 (0%)	275 936 (4%)
C10A	Medel som påverkar serumlipidnivåerna	226 108	238 656 (6%)	251 203 (5%)	263 483 (5%)
C08C	Kalciumantagonister med övervägande kärtselktiv effekt	186 752	195 867 (5%)	205 932 (5%)	215 330 (5%)
A02B	Medel vid magsår och gastroesofageal reflux-sjukdom	185 666	189 887 (2%)	195 372 (3%)	202 881 (4%)
C09C	Angiotensin II receptor-blockerare – ARBs	142 933	155 623 (9%)	169 989 (9%)	182 252 (7%)
N05C	Sömnmedel och lugnande medel	185 187	183 109 (-1%)	176 500 (-4%)	177 299 (0%)
N06A	Antidepressiva medel	151 755	156 812 (3%)	163 290 (4%)	166 661 (2%)
B03B	Vitamin B12 och folsyra	154 160	158 578 (3%)	162 174 (2%)	159 752 (-1%)
A12A	Kalcium	131 592	134 287 (2%)	138 012 (3%)	141 561 (3%)
H03A	Tyreoidpreparat	133 160	136 224 (2%)	139 472 (2%)	141 394 (1%)
A06A	Medel vid förstoppning	128 990	131 940 (2%)	134 373 (2%)	132 262 (-2%)
C09A	ACE-hämmare	128 401	128 217 (0%)	128 129 (0%)	125 736 (-2%)
C03C	Loop-diuretika	114 387	112 782 (-1%)	110 137 (-2%)	107 227 (-3%)
N02A	Opioider	112 677	112 669 (0%)	114 329 (1%)	107 227 (-6%)
R03A	Andrenergika, inhalationer	85 455	90 982 (6%)	94 856 (4%)	102 859 (8%)
D02A	Hudskyddande och uppmjukande medel	75 411	78 927 (5%)	83 289 (6%)	86 819 (4%)
A10B	Blodglukossänkande medel, exkl. insuliner	68 527	74 490 (9%)	80 954 (9%)	86 248 (7%)
N05B	Lugnande medel, ataraktika	83 336	82 772 (-1%)	85 932 (4%)	82 327 (-4%)
J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	88 794	89 716 (1%)	87 878 (-2%)	78 350 (-11%)
S01E	Medel vid glaukom samt miotika	69 380	70 478 (2%)	71 100 (1%)	71 451 (0%)
H02A	Kortikosteroider för systemiskt bruk	70 563	70 902 (0%)	73 200 (3%)	69 308 (-5%)
R03B	Övriga medel vid obstruktiva luftvägs-sjukdomar, inhalationer	59 190	60 573 (2%)	60 340 (0%)	61 354 (2%)
M01A	Icke-steroida antiinflammatoriska/antireumatiska medel, NSAID	63 326	61 591 (-3%)	61 522 (0%)	55 385 (-10%)